

Debreceni Ítéltábla
Bf.I.330/2023/11.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2023. június 29., 2023. július 11. és 2023. augusztus 29. napjain megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2023. augusztus 29-én kihirdette a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt Terhelt1 és társa ellen indított büntetőügyben az Egri Törvényszék 2022. december 16. napján kihirdetett 15.B.2/2020/182. számú ítéletét megváltoztatja.

Az Egri Törvényszék Gazdasági Hivatalánál Bj.14/2020/14. és 16. számú bűnjelek (palatörő kalapács és kasza) elkobzását mellőzi, e dolgok lefoglalását megszünteti és azokat tanú2 (cím29) részére kiadni rendeli.

Egyéb részekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A szabadságvesztésbe beszámítja Terhelt2 II. r. vádlott által 2023. április 26. napjától a mai napig bűnügyi felügyeletben töltött időt úgy, hogy egy nap szabadságvesztésnek öt nap bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg.

Terhelt1 I. r. vádlott személyazonosító igazolványának száma: 083204NE.

I n d o k o l á s

[1] Az Egri Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatával Terhelt1 I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki (különös kegyetlenséggel, több ember sérelmére, különös visszaesőként) társtettesként elkövetett emberölés bűntettének kísérletében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d), f) és h) pont], valamint társtettesként elkövetett rongálás bűntettében [Btk.371. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont];

Terhelt2 II. r. vádlottat (különös kegyetlenséggel, több ember sérelmére) társtettesként elkövetett emberölés büntetnének kísérletében [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) és f) pont], továbbá társtettesként elkövetett rongálás büntetnében [Btk.371. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont].

Ezért Terhelt1 I. r. vádlottat – mint visszaesőt – halmazati büntetésül 7 év szabadságvesztésre és 7 év közügyektől eltiltásra;

Terhelt2 II. r. vádlottat szintén mint visszaesőt – halmazati büntetesként – 6 év szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát mindkét vádlottnál fegyházban állapította meg, melybe beszámította az előzetes fogvatartásban töltött időt. Terhelt1 I. r. vádlott esetében a Kaposvári Törvényszék 16.B.23/2014. számú ügyében jogerősen kiszabott szabadságvesztés végrehajtása során engedélyezett feltételes szabadságot megszüntette, rögzítve, hogy e terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható. Terhelt2 II. r. vádlottnál kimondta, hogy a szabadságvesztésből legkorábban a büntetés háromnegyed részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. tanú2, tanú1, tanú3 és tanú4 magánfelek polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. Rendelkezett a lefoglalt nagyobb számú bűnjelről (elkobzás, lefoglalás megszüntetés és kiadás, megsemmisítés) és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az ítélet ellen két irányban jelentettek be fellebbezést.

[3] Az ügyészség a vádlottak terhére, a büntetés súlyosítása érdekében és egyes bűnjelek (palatőrő kalapács és kasza) elkobzását sérelmezve terjesztett elő jogorvoslatot. Indokai szerint az enyhítő tényezőkre tekintettel indokolt volt ugyan az enyhítő szakasz alkalmazása, de a büntetési tétel középértékétől eltérés eltúlzott, a vádlottakkal szemben a bíróság az enyhítő tényezőknek túl nagy nyomatókat tulajdonítva túl enyhe büntetést szabott ki, melynek súlyosítása indokolt. A sértett1 család tagjai által a jogos védelmi helyzetben használt kalapács és kasza elkobzására pedig nem kerülhet sor, ezért az intézkedés helyett e dolgok tanú2 részére történő kiadásra tett indítványt (Heves Vármegyei Főügyészség B.67/2018/174.).

[4] Másfelől az ítélet ellen a vádlottak védője megalapozatlanságra hivatkozva elsősorban felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése végett élt perorvoslattal. A vádlottak a bűnösség megállapítása miatt, bűncselekmény hiányában történő felmentésért fellebbeztek. A védő a 2023. április 7. napján kelt fellebbezés indokolásában elsődlegesen eltérő tényállás megállapítása mellett a vádlottak felmentésére, másodszorban teljes megalapozatlanság miatt az ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására, harmadlagosan pedig a büntetés lényeges enyhítésére tett indítványt. Elsődleges indítványa kapcsán kitért rá, hogy nem a bizonyítékok tilalmazott felülmérlegelését kéri, hanem a megalapozatlanság miatt szükségszerűen felmerülő eltérő bizonyíték-értékelésre tesz indítványt. tanú15 tanú tárgyalási kihallgatására irányuló bizonyítási indítványt a bíróság alaptalanul utasította el, mely megalapozatlanságot is eredményezett, mert a tanú feltárta nyilatkozatában, hogy sértettek korábbi vallomásaiban befolyásolták, azt presszió hatására tette és nem felel meg a valóságnak. A mentő körülményeket így a bíróság nem tárta fel és tévesen alapította részben ítéletét a tanú nyomozási vallomására úgy, hogy a tárgyaláson nem

volt eredményes a kihallgatása. Kitért az elsőfokú ítélet tényállása kapcsán a minősítésre és vitatta e tényállás alapján a társtettesi elkövetői minőség megállapítását, a szándékegységre ugyanis a megfelelően fel nem tárt és részletezett tények alapján nem vonható következtetés. Téves továbbá azon jogi álláspont, hogy sértettek szituációs jogos védelmi helyzetben jogszerűen támadtak vádlottakra, okozva tanú20nak igen súlyos, maradandó sérüléseket. Érvelt ezen túl teljes megalapozatlanságra utalva a hatályon kívül helyezés, és végül az enyhítő körülményekre, különösen az időmúlásra és az I. r. vádlott rendezett életvitelére tekintettel a büntetés lényeges enyhítésének indokoltsága mellett is.

[5] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.16/2023/12. számú észrevételében – a védelmi perorvoslatokat nem találva alaposnak – az ügyészségi fellebbezést és indokait fenntartotta.

[6] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet elleni fellebbezéseket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 599. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen bírálta el.

[7] A nyilvános ülésen az ügyész az átiratában foglaltakkal egyezően a büntetés súlyosítását, a bűnjelekre vonatkozó rendelkezés módosítását, egyéb részekben a támadott határozat helybehagyását indítványozta.

[8] A védő a nyilvános ülésén perorvoslatát és indokait fenntartotta, miként a megjelent Terhelt2 II. r. vádlott is.

[9] Az ügyészségi fellebbezés részben alapos, a védelmi jogorvoslatok pedig alaptalanok.

[10] Az ítéltábla – a vádlotti és védői fellebbezések okára és irányára figyelemmel – a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt teljeskörűen bírálta felül. A revízió kitért az eljárási szabályok megtartására, az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a cselekmény jogi minősítésére, a büntetés kiszabására, az intézkedés alkalmazására, az indokolás helyességére és az egyéb rendelkezésekre is.

[11] A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a-h) pont], sem olyan relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a-d) pont], ami az eljárás törvényességét befolyásolva az érdemi felülbírálatot kizárta volna, és az ítélet hatályon kívül helyezését, így az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezné.

[12] Miként az ügyészség is utalt rá, az elsőfokú eljárásban több esetben tanácsváltás történt, mely folytán a tárgyalást előlről kellett kezdeni. Ennek a határozatot hozó tanács megfelelően eleget tett és tárgyalás anyagává tette az ismételés előtt felvett bizonyítás anyagát is.

[13] Az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségét teljesítve döntően megalapozott tényállást állapított meg, mely egyes – az elsőfokú bíróság által egyébként nagyrészt bizonyítottanak talált, büntetőjogilag is lényeges – tények tekintetében azonban hiányos volt (a vádlottak és tanú20 cselekményeinek részletei), melyhez értelemszerűen társult kisebb fokú iratellenesség és helytelen ténybeli következtetés, azaz, hogy a bíróság a perjogi lehetőségek ellenére nem választotta külön, nem határolta el a vádlottak és tanú20 cselekményrészeit, hanem a váddal egyezően azokat elnagyoltan állapította meg, holott évekig folyt bizonyítási eljárás a bírósági szakaszban.

[14] A részletezett, a Be. 592. § (2) bekezdés a), c) és d) pontjában írt részbeni megalapozatlanságot a másodfokú eljárásban ki kellett küszöbölni (EBH2019. B.9., BH2019. 220). A megalapozatlanság ugyanis nem teljes, hiszen a bíróság megállapított tényállást és nincs szó teljes felderítetlenségről sem, ezért a védő érveivel szemben ténybeli okból nem kerülhetett sor a sérelmezett ítélet hatályon kívül helyezésére (ennek perjogi oka sem volt). Ezen túl rögzítendő, hogy a tényállás nem fő részeiben, hanem csak a fő részeket összekapcsoló ún. átkötő, valóban jelentős, de a vádlotti oldal felelősségét meg nem kérdőjelező tények tekintetében volt részben megalapozatlan, nem pedig a védő által jelzett okok miatt.

[15] Az ítéltábla a tényállást ezért a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjában írt jogkörében az elsőfokú bíróság által vizsgált bizonyítékok tartalma alapján a következők szerint egészíti ki, illetve helyesbíti.

[16] *Elsőfokú ítélet indokolás [8] bekezdés:* Terhelt1 I. r. vádlott a sértett1 család lakóházának felgyújtására szólította fel a helyszínen jelenlévő rokonait, ismerőseit, közöttük a „gúnynév” gúnynévű Terhelt2 II. r. vádlottat és tanú20t (becenév) is. Terhelt1 I. r. vádlott ezt követően a nála lévő – közelebbről be nem azonosítható – mintegy 1,3 méter hosszú hengeres, rúdszerű eszközzel betörte a ház utcafronti, kétszárnyú ablakán lévő redőnyt, majd az ablaküveget is. Terhelt2 II. r. vádlott szintén részt vett a redőny szétverésében, akinek felszólítására, felhívását teljesítve átadtak egy flakont, mely benzinnel volt megtöltve. A II. r. vádlott ezután a flakonban lévő égésgyorsító anyagból a kitört ablakon keresztül belocsolt a lakóház szobájába. Terhelt2 II. r. vádlott ezt követően a motorhajtó benzint tároló eszközt átadta tanú20nak, aki további égésgyorsító anyagot locsolt be a szobába és nyílt lángú – közelebbről meg nem határozható – gyújtóeszközzel meggyújtott egy rongyot, majd azt az ablakon át a flakonnal együtt bedobta a házba. A felgyújtott szobát az elkövetés idején tanú5 használta kisgyermekével.

[17] Az ítéltábla a tényállást elsősorban a személyi bizonyítás anyaga, a cselekményt részben követlenül észlelő tanúk vallomása alapján egészítette ki, illetve helyesbítette, mely bizonyítékokat az elsőfokú bíróság a vádlottak tagadó tartalmú és az ellenérdekű család támadására hivatkozó vallomásával szemben – helyesen – elfogadott, azonban a megfelelő részletességgel ennek ellenére a tényeket nem rögzítette, holott arra volt perjogi lehetőség és nem is mellőzhető a valósághű tényállás, valamint a cselekmény helyes minősítése érdekében.

[18] Az a vádlottak által sem vitatott, hogy a helyszínen voltak. A vádlotti cselekményeknek tanú19 aznapi bántalmazása volt az előzménye. A bizonyítási anyag megfelelő értékelésével kétségtelen, hogy a vádlottak támadtak a sértett1 család házára, ezt egyértelműen igazolják a terhelő tanúvallomások és objektív adatok: a szemle, a tűzvizsgálat által vitathatatlanul tanúsított tény, miszerint a ház ablakát megrongálták és a szobában tüzet okoztak. Terhelt1 I. r. vádlott cselekményére nézve fontos bizonyíték tanú4 (név) tanúvallomása, mely szerint Terhelt1 I. r. vádlott részéről hangzott el, hogy gyújtsák fel a házat [nyomozási irat I. kötet, 730. oldal (korábbi terhelti vallomása), 40. számú tárgyalási jegyzőkönyv 27. oldal]. A társait biztató tevékenységén túl tanú5 tanúvallomása bizonyítja, hogy betörte a redőnyt és az ablakot (160. számú tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal, nyomozási irat I. kötet 193., 194. oldalak.), melyet tanú7 tanú is megerősített (40. számú tárgyalási jegyzőkönyv 50. oldal, nyomozási irat I. kötet 288.).

[19] Terhelt2 II. r. vádlott cselekvősege, konkrétan a tűzgyújtásban való aktív részvétele egyrészt tanú12 tanúvallomása (nyomozási irat I. kötet 248. oldal, 144. számú tárgyalási jegyzőkönyv 10-13. oldal), valamint tanú15 (nyomozási irat I. kötet 258., II. kötet 769. oldal) vallomása alapján egészítendő ki. Külön kiemelandő tanú12 tanúvallomása, mert e személy alapvetően érdektelen tanú és az általa elmondottakat a két családhoz fűződő viszony nem befolyásolhatta úgy, mint más tanúké. tanú12 és tanú15 ugyan utaltak arra is, hogy mely személy adta át a benzines flakont a II. r. vádlottnak, ezt azonban a másodfokú bíróság a vádhoz kötöttségre figyelemmel még a tettazonosság keretei között sem rögzíthette, hiszen egyértelműen felvetné nem vádolt személy büntetőjogi felelősségének érintését is.

[20] tanú20 (becenév1) az éghető folyadék házba történő bejuttatásában, illetve a tűzgyújtási cselekménysorban való részvételét leíró tényeket pedig tanú13 tanúvallomása (nyomozási irat I. kötet 235/A.), tanú5 illetőleg tanú15 már idézett vallomása és tanú21 tanú vallomása (160. számú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal, nyomozási irat I. kötet 198. és 206. oldal) figyelembevételével módosította a másodfokú bíróság.

[21] E vallomások valóban megerősítették azon elsőfokú bírósági álláspontot, hogy az I-II. r. vádlottak együttesen hajtották végre a cselekményt, az I. r. vádlott elsősorban a ház felgyújtására biztatással, fenyegetéssel, a tűz előidézését lehetővé tevő ablak betöréssel, míg a II. r. vádlott és tanú20 közvetlenül az éghető folyadék házba kerülésében és meggyújtásában fejtett ki elkövetési magatartást.

[22] A kiegészítéssel a tényállás teljes mértékben megalapozottá vált és a másodfokú eljárásban irányadó volt a Be. 593. § (3) bekezdésének megfelelően.

[23] Az elsőfokú bíróság az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat alaposan, több oldalról megvizsgálta és azokat okszerűen, a logika szabályai szerint külön és kölcsönhatásukban együtt is gondosan értékelte. Számba vette a terhelt védekezését, az eseményről döntően közvetlenül információt szerző tanúk, részben szemtanúk vallomását, a fontos kérdésekre hitelt érdemlő választ adó szakvéleményeket és a lényeges okirati-tárgyi bizonyítékokat is.

[24] A tényállást sérelmező védelmi fellebbezésekre az ítéltábla kiemeli, hogy a tényálláshoz kötöttség elvi indokát a Be. 167. § (3)-(4) bekezdése adja, mely szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott ereje, a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ezáltal biztosított és védett a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti, szabad értékelése (Kúria Bhar.III.1201/2018/10.). Mindezen elvek érvényre juttatása garantálja az elsőfokú bíróság úgynevezett „ténybírási” jellegét. Ezen elvek a felülbírált ügyben maradéktalanul érvényesültek. A védelmi jogorvoslatok részben a bizonyítékok okszerű mérlegelésén keresztül támadták – a másodfokú eljárásban történt helyesbítés után már – megalapozott tényállást, mely eredményre nem vezethetett.

[25] A védő a másodfokú eljárásban is indítványt tett tanú15 tanúkihallgatására, melyet az ítéltábla elutasított. Ennek indoka, hogy a kisebb ténybeli javítást követően a tényállás megalapozott további bizonyítás nélkül is. A törvényszék értékelés körébe vonta a tanú nyomozási vallomását, és több sikertelen idézési kísérlet után utasította el végül az elsőfokú eljárásban a védő indítványát, melynek megfelelő indokát adta. Az ítéltábla egyetértett érvelésével. A tanú bejelentése, figyelemmel a rendelkezésre álló és vizsgált más bizonyítékokra is tekintettel, eltérő tényállás megállapításához nem vezethetne, tartózkodási helyének ellenőrzése, felderítése, idézése és kihallgatása csak az egyébként is húzódó eljárás tartamának indokolatlan növekedését eredményezte volna. A tanú kellő alappal, megfelelően nem igazolt vallomásváltoztatása, különösen perbeli magatartását szem előtt tartva: nóvumot nem képez.

[26] Az elsőfokú bíróság – büntethetőségi akadály hiányában – törvényesen vont következtetést a vádlottak bűnösségére és a cselekményeik minősítése is megfelel az anyagi jogi szabályoknak.

[27] Elsődlegesen rögzítendő, hogy az elkövetéskor hatályos büntető törvényt kell alkalmazni, mert az új törvény enyhébb elbírálást nem eredményez, sőt szigorúbb, ezért a törvényi főszabály érvényesül [Btk. 2. § (1), (2) bekezdés].

[28] A vádlottak jogos védelmi helyzetre nem hivatkozhatnak, hiszen a jogtalanság talajára kerülve maguk indítottak támadást a sértetti porta és a bent tartózkodó személyek ellen igen durva, kegyetlen módon, tűzgyújtás által. Kétségtelen, hogy a sértett család tagjai védekeztek és kirohantak az utcára, ahol tanú²⁰ igen súlyos, maradandó, életveszélyes sérülést szenvedett az összetűzés során. E cselekményrész azonban nem volt vád tárgyává téve. A nyomozást szituációs jogos védelem alapján sértettek ellen megszüntették, ettől függetlenül vizsgálni kellett, hogy a vádlotti oldalon bárki nem került-e jogos védelmi helyzetbe, melyre a választ egyértelműen nemleges, mert az erőszakos cselekménysort ők indították el. A vád tárgyává nem tett cselekményeknél a büntethetőségi kizáró ok megállapításának helyességét, az eljárás megszüntetésének indokoltságát az ítéltábla nem vizsgálhatta.

[29] A vádlottak cselekménye az elsőfokú ítéletben foglaltakkal egyezően valóban egyrészt a társtettesként, különös kegyetlenséggel és több ember sérelmére elkövetett emberölés büntetnének kísérletét valósította meg a tűz károsító hatásainak a sértetti ingatlanban tartózkodók ellen fordításával. Helyes a társtettesi elkövetői minőség megállapítása is.

[30] Az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. Büntető jogegységi határozat – a bíróságokra kötelező iránymutatása szerint – a vádlottak elkövetéskor aktuális tudattartalmára, ezáltal szándékára a feltárható alanyi és tárgyi tényezőkből lehet következtetést vonni. Az elsőfokú bíróság által megfelelően értékelt belső és külső tények alapján rögzíthető Terhelt¹ I. r. és Terhelt² II. r. vádlottak eshetőleges ölési szándéka. E két vádlott, és tanú²⁰ az emberölés törvényi tényállás keretei közé illeszkedő magatartást tanúsítottak valamennyien, az elkövetés adott pillanatában közös elhatározással, egymás tevékenységéről tudva gyújtották fel a házat, illetve vettek részt a tűz előidézésében, belenyugodva, hogy a házban tartózkodó több személy életét vesztheti. Az eshetőleges ölési szándék fennáll s közel áll az egyenes formához. A másodfokú bíróság nem értett egyet a társtettesi elkövetés védői kifogásolásával. A tényállás helyesbítését követően ugyanis egyértelműen megállapítható, hogy mindkét vádlott aktívan részt vett a tűzgyújtásban és a fenyegetésben is tanú²⁰val. Nem szükséges, hogy mindhárman meggyújtsák a benzint, az ablak beverése, az öléssel fenyegetés a tűz meggyújtásának idejében, térben szorosan kötődve a helyszínhez, már a törvényi tényállás keretei közé tartozik és egyben szándékegységet teremt.

[31] Megfelel a törvénynek a Btk. 160. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott, különös kegyetlenséggel elkövetés minősítés is. A tűz és káros hatásai által előidézett, jelen esetben reális lehetőségű és több embert érintő halálos következménynél (tűzhalál) a követett bírói gyakorlat évtizedek óta megállapítja e minősítő körülményt, e körben utalva a már idézett jogegységi határozat II.4. pontjában írtakra, valamint a BH2001. 255. számon közzétett, benzin meggyújtásával véghez vitt ölési cselekményt leíró eseti döntésre is.

[32] Az emberölés ezen túl a Btk. 160. § (2) bekezdés f) pontja alapján a több ember sérelmére elkövetés törvényi egységét valósította meg, figyelemmel arra, hogy a házban több személy tartózkodott, és erről a vádlottak tudtak, az viszont nem bizonyítható, hogy tizennegyedik életévét be nem töltött személy jelenlétét is felismerték (EBH2002. 731. III).

[33] Terhelt1 I. r. vádlottnál továbbá a Btk. 160. § (2) bekezdés h) pont szerint a különös visszaesőként elkövetés is súlyosabban minősíti az emberölést, mely minősítő körülmény értelemszerűen személyhez kötött és csak rá terjedt ki (EBH2007. 1679. I).

[34] Az emberölési kísérlet ugyan közveszélyt nem idézett elő, de valódi bűnhalmazatban áll a rongálás büntetével, miként azt helyesen állapította meg a törvényszék.

[35] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó szempontokat feltárta, és azoknak megfelelő nyomatékot tulajdonítva mindkét vádlottal szemben a büntetékiszabási céloknak és a büntetékiszabási elveknek megfelelő, tetтарыos, az egyéniesítést és a belső arányosságot is kifejező szabadságvesztés és közügyektől eltiltás büntetéseket szabott ki. Kétségtelen, hogy a törvényszék az enyhítő szakaszt is alkalmazva a büntetési tétel középértékétől jelentősen eltért az alsó határ felé, mindezt viszont alappal tette, elsősorban az igen nagyfokú és a vádlottak terhére nem róható időmúlásra, valamint különösen a kísérlet távoli voltára, hiszen egyetlen sértett sem sérült meg, mely érdemben csökkenti a cselekmény társadalomra veszélyességét. Terhelt1 I. r. vádlott kezdeményező szerepe kétségtelen, a tüzet azonban közvetlenül tanú²⁰ és Terhelt2 II. r. vádlott magatartása idézte elő, másfelől az I. r. vádlott személyi körülményei rendeződtek, vezető beosztású munkát kapott, gyermekek tartásáról gondoskodik. Ezen okok miatt sem nála, sem a II. r. vádlottnál a másodfokú bíróság a büntetés lényeges súlyosítására nem látott alapot, ezért az ügyészégi fellebbezés nem lehetett e körben eredményes.

[36] Alaptalan volt azonban a védő jogorvoslatának az enyhítésre irányuló része is, mert a több okból súlyosabban minősülő emberölést elkövető, terhes előéletű, visszaeső vádlottakkal szemben a büntetés enyhítésének nem álltak fenn a feltételei, az ellentétes lenne az egyéni és az általános megelőzéssel is.

[37] Mindkét vádlottal – mint visszaesővel szemben – törvényes a büntetés kiszabása. Az I. r. vádlottnál a különös visszaesés az élet elleni cselekmény minősítő körülménye, esetében is helyes azonban a visszaesés megjelölése a rongálással alkotott bűnhalmazat miatt, ezért nála is mint visszaesővel szemben került sor a büntetés kiszabására, függetlenül attól, hogy e speciális személyi minőség a másik büncselekmény minősítő körülménye. Értelemszerűen, ha csak az élet elleni büntettet valósította volna meg, úgy külön a visszaesés felhívásának és jogkövetkezményei alkalmazásának nem lenne helye, mert maga az emberölés törvényi tényállása tartalmazza azokat.

[38] Az ítélet egyéb, alapvetően az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben hozott, az I. r. vádlottnál a korábbi feltételes szabadság megszüntetésére, a feltételes szabadságra bocsátásból kizárásra, a II. r. vádlott feltételes szabadságra bocsáthatóságára, a szabadságvesztések végrehajtási fokozatára, az előzetes fogvatartás beszámítására, a polgári jogi igény egyéb törvényes útra utasítására, nagyrészt a bűnjelekre és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezései megfelelnek a törvénynek.

[39] A palatörő kalapács és lefoglalt kasza elkobzása azonban téves. A Btk. 72. § (1) bekezdés a) pontja és a (3) bekezdés értelmében fő szabályként a bűncselekmény elkövetésének eszköze elkobzás alá esik, ha a dolog az elkövető tulajdona. Az elkobzást a Btk. 72. § (4) bekezdés a) pontja értelmében akkor is el kell rendelni, ha az elkövető gyermekkor, kóros elmeállapot, vagy a törvényben meghatározott büntethetőséget megszüntető ok miatt nem büntethető. Az elkobzás feltétele a bűncselekmény megvalósulása, társadalomra veszélyessége, objektív jogellenessége. A jogos védelem esetén – mely okból az eljárást a nyomozás során a sértettl család tagjaival, így a hivatkozott szerszámok tulajdonosával, sértettl ... szemben megszüntették – azonban hiányzik a cselekmény társadalomra veszélyessége, mely feltétele a bűncselekmény létrejöttének és ezáltal a vizsgált intézkedésnek is. Elkobzásra ezért ilyen büntethetőségi akadállynál (büntethetőséget kizáró oknál) nem kerülhet sor, így a másodfokú bíróság az ügyészségi fellebbezést e részben alaposnak találva az elkobzást mellőzte és a dolgokat a Be. 320. § (1) bekezdés a) pontja és a 321. § (1) bekezdése szerint a lefoglalás megszüntetését követően tanú2 részére kiadta.

[40] A kifejtettek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a szükséges részben a Be. 606. § (1) bekezdése szerint megváltoztatta, míg a törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta, rögzítve a 604. § (3) bekezdés c) pontjának megfelelően az I. r. vádlott megváltozott személyazonosító okmányának számát.

[41] Terhelt2 II. r. vádlott bűnügyi felügyeletének beszámítását érintő rendelkezés a Btk. 92. § (1) bekezdésén és a (3) bekezdés a) pont 1. fordulatán alapul.

[42] A másodfokú bíróság döntése nem ellentétes az elsőfokú bíróság ítéletéhez képest, ezért határozata ellen a Be. 615 § (1), (2) bekezdésre figyelemmel másodfellebbezésnek nincs helye.

Debrecen, 2023. augusztus 29.

Dr. Háger Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Bakó József s.k. előadó bíró, Dr. Diószegi Attila s.k. bíró

Záradék: Az Egri Törvényszék 15.B.2/2020/182. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.I.330/2023/11. számú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2023. augusztus 29.

Dr. Háger Tamás s.k.
a tanács elnöke